

ПРВА ГОДИНА

Поред редовних терена у оквиру вјежби у Бањој Луци, планом и програмом је зацртано да студенти у току мјесеца маја иду на терене два дана:

1. дан: Бања Лука – Козара – Бања Лука (кориштење аутобуса један дан)
2. дан: Бања Лука – Кнежево – Угар - Бања Лука (кориштење аутобуса један дан)

Предвиђен број часова је 0+1 у другом семестру, а носи 2 ECTS бода, и то из следећих предмета: Општа зоологија I, Општа зоологија II, Биологија алги, Биологија гљива и лишајева, Општа екологија и Микробиологија.

Теренска настава ће се реализовати у виду доље наведених активности. Сакупљање организама планктонском, ентомолошком и Сарберовом мрежом. Узорковање материјала Екмановим багером. Лов свих уочених и доступних организама. Сакупљање гљива и лишајева. Детерминација, фиксирање, конзервусање и припрема материјала за транспорт. Примјена апсолутних и релативних метода у одређивању густине популације. Примјена методе кошења и методе квадрата. Утврђивање бројности, покровности и социјалности. Посматрање еколошких форми организама. Мјерење температуре воде, ваздуха и земљишта. Упознавање са основним одликама водених и копнених екосистема и њихова обрада (мочвара, бара, поток, ријека, шума, ливада).

ДРУГА ГОДИНА

Поред редовних терена у оквиру вјежби у Бањој Луци, планом и програмом је зацртано да студенти током мјесеца маја иду на терене четири дана, са кориштењем аутобуса посебно за сваки дан:

1. дан: Бања Лука – Бардача – Бања Лука
2. дан: Бања Лука – Мањача – Чађавица – Рибник – Балкана - извор Пливе – Бочац - Бања Лука (кориштење аутобуса један дан), а пожељно је једно ноћење и спајање са тереном за трећи дан
3. дан: Бања Лука – Петровац – Оштрељ – Мартин Брод – Бања Лука
4. дан: Бања Лука – Котор Варош (Црна ријека, Јакотинска ријека) – Борја (Хајдучке воде) – Грабовица – Бања Лука.

Предвиђен број часова је 0+1 у трећем семестру, а носи 2 ECTS бода, и то из сљедећих предмета: Анатомија биљака, Морфологија биљака, Микробиологија, Зоологија бескичмењака, Систематика и филогенија кормофита I, Систематика и филогенија кормофита II, Антропологија.

Теренска настава ће се реализовати у виду доље наведених активности. Узорковање материјала примјеном различитих мрежа, као и лов животињских организама - инсеката, ракова, мекушца, а у мору: сунђера, дупљара, мекушаца, ракова, главоножаца, бодљокожаца. Прикупљање материјала за формирање ентомолошке збирке. Сакупљање љуштурса мекушаца. Сакупљање биљака и њихових органа за морфолошку анализу, као и за припрему цитолошких, хистолошких препарата и формирање хербара. Детерминација, фиксирање, конзервисање и припрема материјала за транспорт.

ТРЕЋА ГОДИНА

Поред редовних терена у оквиру вјежби у Бањој Луци планом и програмом је зацртано да студенти током мјесеца јуна иду на терен пет дана, (по старом наставном плану), шест дана (према Болоњи).

1. дан: Бања Лука – Сарајево (Врело Босне, Земаљски музеј БиХ) – Добро поље – Тјентиште (Национални парк, прашума Перућица), једно ноћење - један пансион на Тјентишту.
- 2.,3. дан: Тјентиште – Изгорка – Чемерно – Лебршник – Автовац - Дабарско поље –Билећа – Требиње - Котор (или Будва) - двије ноћи тј, два пансиона.
4. дан: Котор - Улцињ (Ада Бојана) – Петровац - 2 ноћи, тј. 2 пансиона – Скадарско језеро – Подгорица – Никшић – Требиње – Мостар – Бугојно - Бања Лука.

Предвиђен број часова је 0+1 у петом семестру, са бројем ECTS бодова 2, а број часова у шестом семестру је 0+2, са бројем ECTS бодова 4, и то из сљедећих предмета: Зоологија хордата I, Зоологија хордата II, Општа физиологија животиња I, Општа физиологија животиња II, Физиологија биљака, Хидроекологија и заштита копнених вода, Биологија популација, Екологија микроорганизама, Оплемењивање организама.

Теренска настава ће се реализовати у виду доље наведених активности. Узорковање материјала примјеном различитих мрежа, као и лов животињских организама – хордата и бескичмењака. Сакупљање полена, алги, гљива и лишајева. Калемљење и одабирање сјеменских стабала. Одабирање стабала са екстремним фенолошким појавама. Методе узимања узорака у различитим копненим водама (поток, ријека, бара, језеро) и мору. Кочарење на мору. Испитивање састава и структуре заједница (планктон, нектон, бентос, перифитон, неустон) појединих типова вода. Детерминација, фиксирање, конзервираније и припрема материјала за транспорт. Методе испитивања физичких и хемијских параметара копнених вода и мора. Посјета погону за прераду плодова мора и узгајалишту шкољки.

ЧЕТВРТА ГОДИНА

Поред редовних терена у оквиру вјежби у Бањој Луци планом и програмом је зацртано да студенти током мјесеца јуна иду на терен пет дана, (по старом наставном плану), шест дана (према Болоњи). Само ове школске године би ишли десет дана пошто нису одрадили теренску наставу у трећој години:

- 1.,2.,3.,4. дан: иста маршрута као за трећу годину, стим што је једно ноћење у Петровцу.
5. дан: Петровац - Скадарско језеро - кањон Мораче – Колашин - Биоградска гора - Црна Пода - Ђурђевића Тара
- 6., 7., 8. дан: Жабљак (Национални парк Дурмитор) три ноћи, тј. три пансиона
9. дан: Жабљак – Пљевља – Пријепоље – Милешево – Заовине – Тара – ноћење један пансион
10. дан: Тара- кањон Дервенте - Тузла – Бања Лука

Предвиђен је број часова 0+1 у седмом семестру, са бројем ECTS бодова 2, а број часова у осмом семестру је 0+2, са бројем ECTS бодова 3, и то из сљедећих предмета: Екологија биљака са фитогеографијом I, Екологија биљака са фитогеографијом II, Екологија животиња са зоогеографијом, Органска еволуција, Упоредна физиологија животиња I, Упоредна физиологија животиња II, Заштита животне средине, Екологија човјека, Ихтиологија, Биоиндикатори и мониторинг систем, Биодиверзитет и заштита, Природа и школа, Зоолошки практикум.

Теренска настава ће се реализовати у виду доље наведених активности. Упознавање различитих биљних заједница и типова подлога. Реализација фитоценолошких снимака. Упознавање животних форми биљака и животиња. Сакупљање биљака и формирање хербарске збирке. Упознавање са основним одликама водених и копнених екосистема и њихова обрада (мочвара, бара, језеро, хидроакумулација, поток, ријека, шума, ливада). Упознавање варијабилности на љуштурама пужева и плодовима храста. Посјета музеју. Електрориболов.